

DOMOVINA

Izhaja vsaki petek v tednu. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 50 kr. temeljne prispevka ter od vsake petit-vrste po 10 kr. za vsakokrat; za večje inserate, kakor tudi za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Haročnina za celo leto 3 gid., za pol leta 1 gid. 50 kr., za četrlet 80 kr., katera naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celji.

Ptujske razmere.

Ptuj, 25. julija 1897.

Drugje sklepajo resolucije glede jezikovnih naredeb — naš okrajni zastop pa se zmirom bolj približuje našemu — deželnemu očetu grofu Wurmbrandu. — Od našega okrajnega zastopa že dolgo časa nismo ničesar izvedeli. O njem pisati je težavno; dobrega se ničesar ne sliši; slabega pa o „narodnjakih“ poročati ne kaže, ker se vsled tega ti „narodnjaki“ in „voditelji“ čutijo žaljene in pisano gledajo kritiko in „kritikastre“, češ, tem časnikarskim rogoviležem naj bi se vendar enkrat sapa zaprla; ti delajo samo nemir.

Pričakovali smo že dolgo in pričakujemo še delj časa kake izjave ali manifestacije od okrajnega odbora ali zastopa glede jezikovnih naredeb za Češko in Moravsko, pa — zaman.

Večino imamo v obeh korporacijah; ta večina je „narodna“; pa ta večina ljubi „mirno Bosno“.

Sklenilo pa se je zadnjič nekaj, kar se vendar zamolčati ne da. Pošteni kmetje, ki sedé v okrajnem zastopu, so bili zapeljani in sem ter tje, če prideš na deželo, čuješ ostre zabavljice o naših „nesebičnih voditeljih“ in „narodnjakih“.

Čujte kaj se je zgodilo! Okrajni zastop ima most čez Dravo pri gradu Borl, ki je lastnina štajerskega „vojvode“ grofa Wurmbranda, v lastnem oskrbovanju. Ta most se je zidal takrat, ko je imela še stranka grofa Wurmbranda v okrajnem zastopu prvo besedo t. j. večino.

Sedajni zastop mora most seveda vzdržavati; v to svrhu potrebuje mitničarja in hišo za mitničarja. Ta hiša morala bi stati ali se postaviti na grofovem posestvu. Grof pa se je branil le eno ped zemlje v to svrhu odstopiti okrajnemu zastopu, čeravno je most v velikej meri njemu in njegovej graščini na korist. Vi-

ški gospodje imajo sploh navado, da se branijo oddati tudi najmanjši košček svoje zemlje javnemu blagru in javnim interesom, saj vemo, da se je grof Wurmbrand tudi protivil regulaciji Drave, a za neplodovite lokalne železnice je bil z dušo in telesom unet.

Okrajni zastop bil je toraj primoran potem razlastitve odvzeti grofu košček njegovega zemljišča, potrebnega za mitničarsko hišo, kakor mora se tudi odvzeti ubogemu kmetu včasih najboljša njiva ali travnik za zgradbo železnice ali ceste. Vsa branitev in vso oporekanje je zaman. Toda kaj se zgodi! Prva instanca je dovolila razlastitev potrebnega prostora za mitničarsko hišo na škodo grofa Wurmbranda. Druga instanca je iz formalnih razlogov to razsodbo, razveljavila, a pristavila opombo, da naj se skuša doseči sporazumljenje med grofom in okrajnim zastopom. Ta migljaj veljal je grofu samemu. Grof je na to stavil ponudbo, da on prostora ne da, pač pa da hoče postaviti sam hišo, katere gradbeni kapital mu mora okrajni zastop obrestovati in amortizirati v določenem času.

Ta predlog bil je stavljen ali prouzročen po „narodnem“ možu, za katerem se je skrival zastopnik grofa Wurmbranda, kateri bi prav za prav se moral odstraniti od zborovanja v tej točki, čeravno je tudi član okrajnega zastopa.

To pa vendar ne gre, da bi zastopniki pri glasovanju v okrajnem zastopu zastopali zasebne interese svojih klientov. Kaj tacega še menda v Turčiji ni dovoljeno.

Dolžnost narodnih zavednih mož bi bila, tako ponudbo grofa Wurmbranda naravnost odkloniti; kajti, če kmet mora svojo zemljišče oddati za javne namene in mu ne pomaga nobena branitev, zakaj pa grof ne? Ali pred postavo nista oba enakopravna? Ali ima grof več pravice kakor kmet? Žalostno in sramotno je, da

so brezvestni ljudje, ki zapeljujejo našo ubogo ljudstvo iz sebičnih namenov.

Mislite si le sledeči slučaj: Ako bode grof Wurmbrand spet kako lokalno železnico seveda ne na svoje stroške, ampak na stroške dežele graditi dal in ako bi v tem slučaju kak kmet rekel: jaz ne dam svoje njive, bom pa zgradil sam hišo za čuvaja, katero vrednost mu mora potem železnica obrestovati in amortizirati — kaj bi se takemu kmetu odgovorilo? Vse bi se mu posmehovalo in dvomilo, ali ima mož kaj možgan v glavi.

No, naši „voditelji“ in „narodnjaki“ pa so se vsedli grofu Wurmbrandu na limanice in ta kakor tudi drugi pametni ljudje se jim sedaj po vsej pravici posmehujejo in se norčujejo iz njihove modrosti.

Najžalostnejše je pa to, da je bil grof Wurmbrand jako hud nasprotnik dr. Jurtele, ptujskega poslanca in sploh sovražnik vseh Slovencev. To je pri različnih prilikah jasno pokazal.

Naš narodni okrajni zastop bo sedaj, če bo tako naprej šlo, kmalo začel klečeplaziti okoli grofa Wurmbranda in še bode mu menda kako pohvalo izrekel ali mu pa naklonil kak mandat.

Res, daleč smo prišli. Kmetje so sedaj, ko se jim je stvar v pravej luči razjasnila, jezni in razkačeni. Pa kaj to pomaga? Zapeljivca bi morali na javni način osramotiti kot narodnega odpadnika in mu pri vsaki priliki dati brco v ozadje. Takemu zapeljivcu ni boljšega plačila, kakor da se pljune pred njim. Paznomo pa ga itak vsi. Taki zapeljivec bode še kmete naredil za oprode in podložnike vseh grajščakov, kakor je bilo to pred letom 1848, če mu ne bodo pri vsaki priliki izkazali svojega — zaničevanja. Pozor tedaj!

LISTEK.

Zamejski-jeve pesmi.

Pred nami leži pesmij drobna knjižnica, ki je že po tem za nas preznamenite važnosti, ker ima svojo zibel, svoj nastanek pri naših ljubih bratih, kateri so kri naše krvi in meso našega narodnega telesa, ktere pa je nemila osoda ločila od nas ter jih priklopila deželam italijanske krone. Zanimivo in veselo je za nas dejstvo, da je živelj beneških Slovencev toli čvrst in jak, da je na njegovem vrtu vzrasel dični pesnik in se razcvela knjiga poezij.

Ni nam na tem, da bi pesniku pretipali vse kosti in vse strani, hočemo se samo seznaniti z njim, videti hočemo, kak kip nam je podal o sebi sam, in na tem poti mu hočemo spoznati glavo in srce.

Prva pesem je posvečena Jeleni Črnogorki, laški kraljčini. Pesnik jo nekako spremlja in uvaja v novo domovino. Ne obsipa je s cvetjem in dražestvi kakor drugi, marveč ji odpira prost razgled po novi domovini, kjer kraljuje beda in gorje, med preprostim ljudstvom; kjer teški nad

Italijo razgrinjajo se dnovi, ker z Bogom se njeni boré sinovi; kjer brezvestniki prvaki, krađejo, kar z žuljevimi rokami, s krvavimi solzami — je dežela komaj za potrebo zbrala, kjer se s službami trguje in trguje s samo domovino. . .

A mlada kraljčina naj zasije sè svojimi čednostmi in krepostmi v izgled in spodbujo deželi, da se dvigne iz svoje bede in nesreče.

Čujmo, kaj pesnik sam pravi o svojih pesmih:

Na tujem nas osamljena je Vila
Šepetom tajnim tiho navdihnila.
Kakor čez noč, oh, temne nevesele
V puštinji žalostni smo se spočele.

Samote duh obsipal ni s sijajem,
Z ledenim nas je davil ogrljajem.
Da zvezde nam svetlejše so žarele,
Krepkeje, veseleje pač bi pele.
Tó pomni, brate, krivo nas ne sodi!
Prav motri, čmi nas in zdrav nam bodi!

Poezije nadaljuje venec drobnih pesmi. „Razpršeno listje“.

V tej skupini je najbolj označen pesnikov značaj.

On nam ne peva veselih, brezskrbnih pesmi, on gleda ogromnost človeškega gorja, zatopi se v tužne misli, hodi čez grobove, zgraža se nad

bednim človeštvom, holi ga nesloga bratov med seboj, katero biča s pikro bolestijo, z grozo ga polni misel, kaj še bode s tem bednim življenjem in trpljenjem, in kaj z brezbriznim človeštvom, v duhu zre pesnik:

Zibljejo se gore,
Zemlja se koleba,
Jok in stok obupen
Dviga se do neba.

V njegovi duši:

„Mrzla smrt kraljuje
In v ledenem srci
Zimska burja rjuje.“

Ali:

„Kamen silen kamen,
Prsi oh teži mi,
Srca kos za kosom
Mrzel nož drobi mi.“

Naposled pa se pesnik v svoji sili zateka k vsevišnjemu Stvarniku, ki tajno, skrivnostno, a ne preslušno vелеva človeškemu svobodnemu duhu, nepoznajočemu nobenih mej, neoporečen „stoj mi!“

Motrečemu gorje svetá, ga obhajajo smrtna sanje, groza nadčloveška, smrtna težave. . .

„Bože, Bože . . . umiram? —
Ah, smiluj se meni!“

Tvrd bodi, neizprosen in jeklen!

Je li minister Gautsch res pedagog, ter veliki pedagog pred Bogom ali ni, o tem se ne da govoriti.

A neovrženo, priznано in že večkrat samemu v lice vrženo dejstvo je, da ima ta mož največ sposobnosti razgneviti in razljutiti narodne struje, ter obuditi najskrajnejše radikalstvo.

Kdo ne pomni nenadne, neutemeljene razpustitve mnogih čeških šol, istotako gimnazija v Kranju, pri čem je pač minister za uk in bogočastje škodoval največ samemu sebi; kajti čez malo časa so se zopet obnovili vsi razpuščeni zavodi.

A minister je menda pozabil na svoje neuspehe z razpuščanjem šol, kajti zdaj je prišla vrsta razpustitve na celjski dvojezični gimnazij.

Pomniti je, koliko koruptivnega hrupa je pri naših nemških neprijateljih povzročila ustanovitev tega gimnazija.

Takrat se je potreba in neobhodna potreba tega gimnazija do pičice dokazala, minister Gautsch jo je sam z neovržnimi dokazi in razlogi zagovarjal.

In če je takrat potreba tega zavoda bila neovržena, tem bolj je danes, in sicer tem bolj, ker je letos dospela do tretjega razreda, in se ima ob enem določiti osoda okoli 100 učencev.

Z razpustitvijo slovensko-nemškega gimnazija bilje minister za uk in bogočastje tadaj prvič samemu sebi in svoji značajnosti v obraz, on pa bilje v obraz tudi našemu narodu, našemu jeziku ter naši narodni zavesti in časti.

Pomniti je, da so se temu zavodu protivili zgolj najradikalnejši nemški slojevi, kateri se v najnovejših časih shajajo unostran avstrijskih mej in so kot vodilno geslo proglasili „germanijo irredento“.

Tem izdajskim slojevom na ljubo je tedaj minister Gautsch razpustil naš mali gimnazij; tako se pri nas plačuje izdajstvo, a domoljubje avstrijsko, vdanost Slovencev se žali na najskrajnejši način!

Pri tem nas pa zvišenost naučnega ministra še podučuje, ali se pa iz nas norčuje, rekoč, naj se Slovenci za svoje šolske težnje pobotamo v Gradci!

Znano je, da so se naši vladajoči nemški sodeželani že branili vsake šole slovenske, vse smo si morali na Dunaji in pri državnem sodišči priboriti s krvavimi žulji, to je tisti činitelj, kateri podpira z našimi davki zloglasno „Südmarko“, ktera naj nam odvzame našo očetovsko ped zemlje, in ti ljudje naj odločujejo o naših narodnih željah in potrebah, ti slojevi, ki so vsi iz tabora „germanija irredenta“.

Vprašamo se, kako je to bilo mogoče in zakaj?

Vlada je sama priznala v svoji izjavi, da gmotna stran ni pri razpustitvi merodajna. Če pa gmotna stran ni merodajna, tedaj pa je laž,

da bi bilo vzdržanje tega zavoda po odklonjeni celjski postavki nezakonito, ne glede, da se gre tukaj za kulturni zavod vzgajanja mladine. Tedaj je celo Gautschevo početje z razpustitvijo našega malega gimnazija pesek v oči, gola slepljivost.

Žalostno in tužno je res, da je pri glasovanju za celjsko postavko nedostajalo tudi nekaj „ljutih“ slovenskih poslancev, ali naš narod se bode svoje časti zavedel in tem našim „boriteljem“ govoril o priliki zaslužno besedo.

Smešno pa je, kar novejša vesti iz Dunaja poročajo, da gimnazij ostane posebni zavod s svojim ravnateljem, a bode samo upravno odvisen od velikega gimnazija, ah boljše, od Končnika.

Odkar se je ta ravnatelj prelevil po vplivu slovenske svoje žene iz slovenskega narodnjaka v našega janičarja, je v veliki milosti pri naših nasprotnikih v Gradci, zate seveda ne more biti boljšega in koristnejšega za mali gimnazij, kakor djati ga pod Končnikovo rešeto, on bo že skrbel, da bo nemškim irredentovcem v Celji in drugod prav po volji.

Odredba naučnega ministra je vzbudila povsod, pri Čehih, Poljaki in vseh ostalih Slovanih veliko ogorčenost, in minister, kateri je najbrž gradil na to, da so naši deželni poslanci v zadnjem času postali prepopustljivi proti vladi in da se bodo dali kar v en dan potolažiti, se je s svojo naredbo strašansko zmotil.

Tu se je pokazala zopet stara resnica, da se poslanci nikdar naj ne pogajajo skrivnostno za kulisami z vlado, ampak njih delo bodi vedno saj v načelu naroda odkrito, kajti le tedaj je istinito reči, da je ves narod za njimi. Ker smo bili prepošteni, predobri, premehki proti vladi, zato si upa eden minister sam z nami pometati. Mnogokrat se je povdarjalo, da se v Avstriji s poštenim, mirnim potom ne da nič doseči, in zopet se je obistinila ta resnica.

Sedaj pa je tudi naša potrpežljivost prikypela do vrha. Naša čast, naša narodna posest je po vladi zadeta. Naša dolžnost jo je braniti do zadnje kaplje krvi. Ne za ped, ne za korak ne odstopimo od svojega narodnega imetja.

Tokrat pa mi nismo dolžni čuvati samo svoje časti. Pošteni in avstrijoljubni Nemci so priznali potrebo našega gimnazija, oni so po svoji poštenosti glasovali za nas, ne glede na to, da so se izpostavili sovražstvu nemško-nacionalnih in liberalnih slojev. Oni so zastavili svoje poštenje za našo pravično stvar, tedaj je tem bolj naša dolžnost, vzdržati in ne odnehati do zadnje moči.

Čas je, da damo naučnemu ministru, kateri je že zdavna zrel za odstranitev naš moški, odločilni soglasni odgovor, „ali ti, ali mi“.

Tvrd bodi narod in jeklen, kajti braniti ti je časti in pravde svoji časti in jeziku svojemu.

Celjske novice.

(Naknadni kredit za celjsko gimnazijo.)

Izšla je cesarska naredba, ki dovoljuje pojedinim ministerstvom nekake doklade k proračunu

za leto 1897. Mej drugim dobi naučno ministerstvo 12.500 gld. za slovensko-nemško nižjo gimnazijo v Celji do konca šolskega leta 1896./97. oziroma za nadaljno vzdrževanje slov.-nemškega gimnazijalnega poduka.

(Prepomnjljive besede.) Ko je naš poslanec Berks vprašal poslanca Karlona, ki je vodja nemških konzervativcev na Štajerskem, bi li njegova stranka še glasovala za slov.-nemško gimnazijo v Celji, je ta odgovoril: „Za slovensko gimnazijo ne dobite od nas niti enega glasa več!“ Tako mislijo, govoré in delajo nemški konzervativci! To pač jasno priča, da nas oni iščejo le takrat, kadar nas potrebujejo, drugače pa so ravno tako ljuti naši nasprotniki, kakor vsi Nemci s krščanskimi socijalisti vred. Tem ljudem je krščansko ime pač le ščit, katerega so pred svetom izobesili, da bi tako svoje namene tem ložje dosegli. Jedro krščanstva je pravica in kjer te ni, tam tudi pravega krščanstva ni!

(Odbor za izvršitev priprav za slavnost dne 7. in 8. avgusta t. l.) prosi vsa ona društva, ktera se nameravajo slavnosti vdeležiti in dosedaj tega še niso prijavila, da to čim prej store, da je mogoče pozneje se tudi na njih želje ozirati. Če zbog pomote ktero društvo ni dobilo povabila in vspeveda, naj se zglašijo za isto pri tajniku „Celjskega Sokola“ g. Franjo Jošt-u v celjski posojilnici, kateri daje radovoljno tudi vsa druga slavnost zadevajoča pojasnila. Vspored slavnosti razposlal se bode te dni.

(Dva praznika isti dan.) Dne 8. avgusta t. l. sta se združili v Celji dve velepomnjljivi slovenskosti, o katerih smo že nekoliko poročali. Otvoritev „Narodnega doma“ je otvoritev novega, živahnega, žilavega narodnega življenja celjskih Slovencev. „Naprej!“ je vedno bilo, je še sedaj in bo naše glasilo. Krasna stavba je nepremagljivo taborišče, v katerem se bo zbiralo jedro prvoboriteljev, ki bodo branili čast naših pradedov pred vsakim drznim in zavratnim napadom. Domači in vnanji naši prijatelji se vesele tega narodnega praznika, kteremu se je pridružila še domača cerkvena slovesnost. Isti dan t. j. 8. avgusta t. l. imel bo naš rojak č. g. Anton Šorn svojo novo sv. mašo v farni cerkvi. Ob 7. uri bo slovesna propoved, ktero je prevzel prijatelj, rojak in sosed novomašnikov. Ker bo cerkveni slovesnosti sledila otvoritev „Narodnega doma“, udeležil se bo obeh slavnosti lahko vsakdo, kateri še spoznava v srcu svojega druga, kateri odkritosrčno spoštuje svoj narod ter brani in pospešuje čast njegovo. Dne 8. avgusta imamo v „nemškem“ Celji cerkven in naroden praznik, 8. avgusta izpolnimo lahko domačini in naši prijatelji, ki nas brez dvojbe v ogromnem številu obiščejo, pravično zapoved: Dajte Bogu, kar je božjega in cesarju, kar je cesarjevega, narodu, kar je narodovega! Čast božja, čast narodova, čast slovenska naj bo nam vsem stalno načelo!

(Iz celjske okolice) (Razno.) V neki številki „Domovine“ vpraša dotični dopisnik, kaj

Pesnik sam naziva svoje pesmi žalostinke:

„Zadnja žalostinka
Tiho ti zazvoni,
Potlej pesem nama
V globini vtomi.“

Dovolimo si še nekoliko zgledov v izprijanje in spoznanje pesnika, v označenje njegovih predmetov.

Kam se, kam drvite
Vzburjeni narodi!
Ta Vas pot nesveta
V temno brezno vodi.

Brat daj roko bratu,
Sosed pa sosedu,
Delajte vzajemno
A po starem redu.

Vendar klic posnikov je glas v puščavi, kajti:

Zemlja je domovje
Temi in zmešnjavi.

Zato pa na zemlji ni sreče:

Padali prestoli
Cerkva se rušila
A v potocih bo se
Krv človeška lila.
Ko vse to na zemlji
Bode se gajalo,
Meni pa v grobo
Mirno bo sanjalo!

Svetlejši spevi cvetejo pesniku pri spominu mile domovine, dokler mu zopet ne zagreni veselja bridka zavest krivice in nesreče, ktero mora ona trpeti.

Poslavljaajoč se, kliče, z Bogom cvetne trate, ki spomine v srcu zbujate mi zlate; z Bogom, šume in njih krilati gosti:

Priče moje tuge
In moje radosti.

Ladjica ga nese po širnem morji, on ji da plavati brez namena in brez pokoja, vendar

Nekdo je nad nami
Ki nam pota meri!
Plovi toraj čolnič!
Plovi v tej mi veri!

In v tujini se mu toži po rodni zemlji.

Kje si zemlja rodna,
Zemlja bedna, mala?
Ki jo milost božja
Meni v slast jo dala.

Kakoršna si koli,
Moja si brez kraja,
Dokler se s telesom
Duša moja spaja.

Iz človeške družbe, mrzle in dosadne, vrača se v navročje zelenemu logu, lepi naravi, tam sanja v razkošji mile sanje, in v tem razkošji duh se njegov joka, moli, gine:

Krog in krog nebeške
Takrat slušam glase,
Slušam, tiho slušam
In pozabim nase.

Pesnik, strt, pobit, nemiren, išče si pokoja in med tihe grobe ga vodi pot:

Čuj ciprese temne
Nad menoj šumijo,
So li mar to vzdih
Mrtvih, ki tu spijo?

Tiho rojaki! srečni
Ki vam je zakrila
Trudno truplo ozka,
Tajnostna gomila.

Poln bridke bolesti nad bratsko neslogo, pikro tepe pesnik nesložne brate:

Živeli, Slovenci
Na vse večne čase,
Vedno se in pridno
Trgajte za lase! . . . —

Mogočen je pesnik v svojih vzletih, kadar mu je peti spev domovini, kadar je vdariti njene klevetnike, odpadnike, izdajice.

. . . Ogluši naj kdor uha
Zapira besedam svetim . . .
Trnje bodeče ga zaspalega obrasi
In pusti mak po pustem licu klj mu!
Naj gadje mu gomazijo ob nogah
Okamenelih: sôva naj izkljuje

da pravijo slovenski poštarji k samo nemškim napisom poštne voz in to posebno v „Savinjski dolini“. Jaz pa vprašam, kje so na Štajerskem slovenski poštarji, in koliko jih je? Da, so nekateri, a pri ogromnem številu poštarjev Nemcev, ti popolnoma izginejo. Dokaz temu je, da društvo poštarjev in upraviteljev, kar stori, le v blaženi nemščini stori, in da v odboru tega društva niti eden Slovenec ne sedi. Vprašalo se bo, zakaj se imenuje samo Nemce poštarjem? Da zakaj? ker so poštne oblasti le Nemcem naklonjene. Sicer so pa naši poslanci v tej zadevi tudi precej krivi, ker trgovinsko ministerstvo o tem ne obvestijo. Pred kratkim časom bila so nekatera mesta na Spodnjem Štajerskem razpisana, a vsa mesta dobili so le trdi Nemci, pri vsem tem, da so za te prosili tudi jako zmogni in starejši prosilci Slovenci. Zakaj se ne zahteva tudi v tej stroki popolno znanje slovenskega jezika, in zakaj se le vešči tega, tukaj ne nastavljajo? Tujci naj k nam hodijo in mi se naj njih jezika učimo, namesto da bi se oni našega — toraj zopet narobe svet!? Prosimo tem potom naše p. n. gg. poslance, naj blagovolijo na to vplivati, in te nedostatke čim prej odpraviti. Strokovnjaki naj se nastavljajo, saj jih imamo dovolj — ne pa privatne osebe, in k temu še naši nasprotniki. Ali poštno ravnanje v Gradci ne zna, ali noče znati slovensko? Zakaj pači vendar takó slovenščino na poštne pečatih? Namesto „Vransko“ nosi pečat ime „Vranjsko“, namesto „Sv. Jurij ob južni železnici“ pa „Sv. Jurij ob južni žaleznici“. Zakaj v takih slučajih ne ukrene dotični poštni urad sam, ali vsaj občine potrebno? Kaj pa, da se občine: Petrovče, Braslovče, Račiška vas, Velenje in Mislinje v dosego dvojezičnih pečatov ne obrnejo do merodajnih mest, oziroma do merodajnih oseb? Saj so vendar to slovenske občine — ne?!

(Shod organistov v Celji) dne 20. julija t. l. bil je mnogoštevilno obiskan. Udeležilo se ga je tudi več duhovnikov. Vspored vršil se je brez zaprek in postavil začasno osnovalni odbor „Podpornega društva organistov“. Po zborovanju ostali so gostje še nekaj časa v „Narodnem domu“, kjer so prav ubrano zapeli nekaj slovenskih pesmi. Mi želimo temu društvu mnogo uspeha, da vpliva na izboljšanje gmotnega stanja organistov.

(Porotne obravnave v Celji) pričele so se v ponedeljek dne 26. t. m. Obsojali pa se bodo ti-le obtoženci. Dne 26. julija Jožef Waldhuber, tatvina, Boštjan križnik, nasilstvo; dne 27. julija Janez Berlán, uboj; dne 28. julija Jurij Dečman, goljufija; dne 29. julija Martin in Terezija Jontež, Jožef Vrečko in Jan. Rozman, goljufija; dne 30. julija Jožef Dolmšek in Franc Holz, umor in tatvina; dne 2. avgusta Bošt. Kancler, rop; dne 3. avg. Boštjan Ferik, Leo Brože, tiskovna pravda.

(Zopet obrtniška zadruga.) Poročali smo že svoječasnó, kako oblastno in žaljivo se postopa pri zborovanjih obrtniške zadruge napram Slovencem. Bi li ne bilo boljše, da naši narodni

obrtniki hrbet pokažejo tem zadrugam in nje govim vodstvom, pridobijo pač po naših mislih bore malo, a požirati jim je nepotrebno vse surovosti zadrugne klike. Pretečeno nedeljo zborovala je zadruga mizarjev in tej stroke obrtnikov. Ko je že vladni zastopnik zborovanje zaključil, proglasil ter se pričelo splošno nasvetovanje in pogovarjanje, došel je zapoznjen nek slovenski mizarški mojster iz okolice. Brez pouda zakriči nad njim nek Bandek: „Schmeisst ihn hinaus!“ (Vrzite ga ven!) Zadruga, ki goji tako kolegijalnost in vzajemnost, ni vredna, da bi ji i naši obrtniki pripadali. Dobro za ovega Bandeka, da dotičnik ni umel nemški ter ni znal v trenutku, kaj ž njim hoče.

(Sekirice za „Zavezin“ koncert) so razposlane vsem č. gdč. pevkam in gg. pevcem, ki so se zanje oglasili. Z zadovoljstvom konstatujemo, da se je oglasilo veliko število sodelujočih, tako, da nam je nekaterih glasov popolnoma zmanjkalo. Zdaj je le potreba, da vsaka gospica pevka, vsak gospod pevec domá stori svojo dolžnost in se svojemu glasu dobro priuči, pa bode koncert gotovo nam v čast uspel. Skupna vaja je mogoča le jedna; pri tej se le pili, učiti šele se, ni časa. — „Kitica“ se je slabo litografovala, ali ker je ista itak v pesmarici družbe sv. Mohora, se vsak lahko nauči, tembolj, ker so to znane narodne pesmi. Nekateri pesmi smo si morali izposoditi pri „Glas. Matici“, Slov. pevskem društvu in „Slavcu“. Ker jih bo treba vrniti, uljudno prosimo, da se varujejo in po koncertu oddado pevovodji. — Za banket in prenočišča je še malo oglasov; prosimo, da se vsak požuri z oglasom. Prenočišča bomo kar največ mogoče preskrbeli po hotelih, ker se večinoma izraža ta želja. Delegatom in pri koncertu sodelujočim bodo se prenočišča preskrbela brez posebnega obvestila; ako pa kdo teh prenočišč ne potrebuje, naj nam blagovoli to javiti. Lokalni odbor.

(Lopovstvo v Celji) predrzno je bolj od dne do dne. Vidi se kaka je policija v Celji in kaka javna varnost. V nedeljo po noči napadla je tolpa pijanih komijev in njih privržencev, ključarskega mojstra in posestnika g. I. Rebeke s palicami in to sredi mesta. Napad zvršil se je tako zavratno, da se gospod Rebek niti braniti ni mogel. Brž ko ne je ravno ta tolpa isto noč pobila okna pri g. dr. J. Sernecu in razgrajala okoli. Prašamo prav resno, hoče li mestna policija storiti svojo dolžnost in zabraniti take pojave ali smo primorani posredovati na drugem mestu, da bode konec takim nesramnim nastopom.

Spodnje-štajerske novice.

(Imenovanje.) Papež je imenoval svojim hišnim komornikom vč. g. Karola Hribovškega, ravnatelja kn. šk. bogoslovja v Mariboru.

(Obletnico 25letnega mašnikovanja) obhajajo v tem letu naslednji vč. gg.: Dr. Jan. Mlakar; dekani: Fr. Dovnik, A. Hecl, J. Kralj;

župniki: J. Galun, J. Prešern, A. Ribar, A. Sijanec, M. Strašek, V. Tamše, K. Tribnik in Zupanič. Še vsaj 25 let!

(Spremembe pri učiteljstvu.) Na predlog okraj. šol. sveta celjskega imenoval je dež. šol. svet v Gradci g. Armin Gradišnika do sedaj učitelja v Hrastniku, za nadučitelja na okoliško šolo celjsko; g. Josip Brinar-ja pa za učitelja na slovensko petrazrednico v Vojniku. Oba ta gospoda sta značajna moža ter marljiva slovenska pisatelja. Častitamo toraj dotičnima šolama. — Okrajni šolski svet celjski je v svoji seji dne 26. t. m. imenoval ljubljanske učiteljske kandidate: g. Boleslav Bizjak, (roj. 1877 v Mokronogu), za podučitelja v Vojniku, g. Davorin Slopeška, (roj. 1878 v Brežicah), za podučitelja v Dramlji in gdč. Ano Lampret, (roj. 1877 v Ljubljani), za podučiteljico v Prožin. — Premeščen je g. Josip Podpečan, učitelj in šolski vodja v Koblju, za stalnega učitelja k Sv. Ani na Krembergu; stalnim podučiteljem je imenovan dosedajni pomožni učitelj g. Anton Span na utrakvistični šoli v Brežicah; namestnim podučiteljem za šolo v Tepanju imenovan je učiteljski kandidat g. Janez Časl; gdč. Ana Arko pride za učiteljico iz Šmartna pri Litiji v Sevnico. Jednorazrednico osnovali so v Letušu, nemško jednorazrednico v Vitanju razširili so v dvorazrednico. Potrebna pa baje ni.

(Od Sv. Ane na Teharjih.) V soboto večer in nedeljo proslavljali so Teharjani god sv. Ane in s pokanjem topičev vabili nas na svoj toli ponosni, zgodovinsko znani starodavni hrib k sv. Ani. Z radostnim srcem odzvali smo se njihovemu povabilu in v ogromnem številu prišli na grič počastiti sv. Ano. A kar bi človek ne mislil, to se tukaj zapazi na prvi hip, kdor seveda ni zatislil očesa. Pctomci nekdanjih junaških slovenskih teharskih fantov proslavljajo s streljanjem god sv. Ane opasani s frankfurtarskimi izzivajočimi capami. Ali je to najnovejša teharska nemška trdnjava? Mogoče, da so Teharjani ali naenkrat zopet Nemci postali ali so pa tako nezavedni?? ali slepi? da tega ne vidijo. Čul sem govoriti nektare razžaljene, dobro došle slovenske romarje: „Sramota!“ Od slovenskih občanov ste nabirali potrebni znesek za smodnik, da ž njim nemškutarski fant izzivlja slovenske zavedne romarje ter žali in smeši domače občane s svojo budalostjo. Ta sama na sebi ničevna stvar, bi ne gledala belega dne tukaj na papirji, pa ker so mene nekteri kmetje, bojda iz Pohorja doma, smatrali za Teharčana grede iz griča neprenehoma nadlegovali in suvali pod rebra zavolj tega nemškutarskega izzivajočega čina, češ, „to ste pač slovenski Teharjani, junaki da vam ga ni para. Le še večkrat na enak način, potem bodo že tujci vedli o Teharjih kaj zanimivega povedati.“

(Zmotil se je menda) c. kr. okrajni šolski nadzornik za celjski okraj pri svojem zadnjem nadzorovanju slovenske šole v Vojniku, kajti, kjer je videl kakega šolskega otroka, vsakega

Oči mu tope. Naj ime njegovo
Pozábi se, spomin naj se prekolne;
Sramote mrak mu sedi na gomilo!

Ali.

A kaj iz vas, a kaj tedaj pa bode,
Nesrečne, podle, klete kukavice,
Ve, ve, na pol dušice,
Ki zapustivši brate,
In narodnost, in krilo majke Slave.
Zastavo svojo ste boječ izdali,
Iz taborja zbežáli,
Nepravdi ste vклонili grešne glave,
Ker v času béd in boja
Iskali ste sramotnega pokoja,
In pred ošabno vražjih tujcev silo
Vas svoje rodne majke sram je bilo?
Od zore v mrak zasmeh, pomilovanje
Grenilo vam življenje bo vsakdanje.
Kot sramni vam pečat, ki ga pravica
Zločincem vžiga, stal vam bo na čelu,
Zaslužen si po delu,
Napis krvavo-svitel: Izdajica!

Naš pesnik razpolaga z bajno domišljijo, on sanja žive sanje, sam se imenuje, sanjavega poeta, a njegove sanje so najmočnejše in najbujnejše tam, kjer so jim predmet temne slutnje, ko se maje zemlja, ko se bojuje divja bitka... strašne sanje, strašne vizije...

Tu stojim poet sanjavi,
Na gorici nem in sam,
Kaj mi vse roji po glavi,
Kaj mi v srcu vré, ne znam.

O začetku smo naglašali pesnika kot beneškega Slovenca. On sam tudi to večkrat povdarja. On naziva naše beneške brate zahodne in nas pozdravlja brate vzhodne. On proslavlja svojo ožjo domovino, ktere središče je starodavni Oglej. Njegovo slavo opeva in v žalostinki obžaluje njegov pad ob razvalinah.

A pesnik je tudi prorok boljše bodočnosti Slavanom. On nas budi in drami: Slovan na dan.

Na dan, na dan! Vstanite mi junáki!
Dovolj je spanja; pripašite meče:
Na dan, na dan! na vrage krvopivce!
Čuj! ni to glas trobente bójne slavske?
Kopit ne peketanje? Ni brezkončni
Rezgét nestrpnih kónj, slutečih bój?
Glej, v dalji svita se: do luči luč,
Do kresa kres gori na vzhodu daljnem,
In bliskavo se bridki méči v mrak;
Zastave bojne se víjjo pod nebom
In šum nebrojnih čet, kot šum mogočen
Razburjenega mórja, zrak pretresa.
Potresa zemlja se v korenú, poka,
Odpira se, zíjá do gróba grób.
Kostij mešanje čudno! Šum, ropót...
Pri drúgu mrtvec giblje se, oživlja,

Na nóge skoči, sluša, zrè in teka,
Orožje grabi, v bojni red se stavi:
Nestrpno čaka zmagovalnih bratov,
Čakaje zraven davne pesmi peva.
Planjava mrgolí, šíbi se zemlja,
Pretresa zrak se in nebo oživlja:
Minola noč nam grobnega je spanja,
Slavjanski dan mogočno se naznanja!

Kako spoznamo tedaj pesniku glavo in srce? Vodična pesem mu je pesem žalostinka, kdor jo žalosten čita, tega še bolj užali. Pesnik je moral mnogo žalega doživeti, mnogo britkega prebiti.

Njegova tuga je globoka, silna, moreča, njegova domišljija ravno v tužnjih položajih najživahnejša, slikovita, strašna.

Beseda mu je posebno v „Razpršenem listju“ preprosta, izklesana, svečana, mozeg premrazujoča, tu in tam našim napakam pikri zasmeh, oster bič...

Nekteri nepotrebni apostrofi in nedostatki so lahko odpravljivi.

Boljši del je posvetil pesnik mili domivini.

nagovoril je v šoli in zunaj šole nemški ter jih po nemški razne reči izpraševal. Se ve so ga naši slovenski otroci debelo gledali ter si mislili: Saj na slovenski šoli še vendar nismo Nemci tudi Posilinemci ne.

(Shod volilcev) sklicuje poslanec J. Žičkar v nedeljo dne 1. avgusta t. l. popoldne v gostilni Simon Kukeca na Laškem. Volilci udeležite se v obilnem številu.

(Žalski dijaki) izlete dne 1. avgusta t. l. v Solčavske planine. K temu izletu se ne vabijo samo le slovenski dijaki, temveč prijatelji dijaštva v obče. Izletniki se zbirajo v nedeljo 1. avgusta ob pol dveh v gostilni gosp. Kukeca v Žalci, od koder se točno ob dveh odrine še tisti dan do Ljubnega, kjer se prenoči. Dne 2 avg. t. l. je odhod iz Ljubnega v Solčavo ob petih zjutraj. Dijaki, vdeležite se v obilnem številu tega izleta, ki bode jako zanimiv.

(Shod „Katol. pol. društva za vranski okraj“) na Gomilskem dne 25. julija t. l. je prepovedalo c. kr. okrajno glavarstvo, ker je neki ljudstvo tam zelo razburjeno ter se je bati izgredov, posebno še radi tega, ker tudi socijalni demokratje hočejo takrat ondi zborovati. Zakaj je ljudstvo razburjeno? Za-to, ker je c. kr. okrajno glavarstvo dopustilo, da so to dobro slovensko ljudstvo hujskali socijalni demokratje in ga begali z neizpolnjenimi obljubami. In na koga je to ljudstvo razburjeno? Nikakor ne na shode „Kat. pol. društva“, pač pa na shode socijalnih demokratov, česar se c. kr. glavarstvo lahko vsakdan prepriča. Društven shod je bil torej prepovedan, za-to pa je naš govornik dr. Ivan Krek znanem § privatno pri zaprtih vratih z velikej množici mož pojasnil socijalno vprašanje in razkril loži socijalnih demokratov.

(V Polzeli) zida nek Dunajčan novo to varno, govori se, da za izdelovanje šivank in različnih iglic.

(Iz Velenja.) Dne 20. julija t. l. je bil na Dunaji koncert glasbene šole „Kaiserjeve“, pri katerem so se igrale razne kompozicije priznanih muzikov. Mej drugim je bila na programu tudi skladba velenjskega krajana g. Franca Koruna-Koželjskega, ki je letos z izvrstnim uspehom dovršil svoje študije na imenovani dunajski šoli. Skladba Korunova se je glasila: „Aus meiner Heimat. Paraphrase über slavische Volkslieder für Streichquartett“. To je: „Iz moje domovine. Parafraza o slovenskih ljudskih pesmih za kvartet na gosli“. Ta skladba našega slovenskega rojaka se je kakor profesorjem, tako mnogobrojnemu dunajskemu občinstvu, ki nas Slovence sicer nič kaj ne mara, tako dopadla, da se je morala ponavljati in da je bil g. Korun večkrat na oder poklican. Častitamo našemu domačemu umetniku in glasbenemu pisatelju na tem lepem vspehu!

(Prenovljenje cerkva.) Župno cerkev v Velenji bodo novo preslikali, in podružnica v Okonini v Savinjski dolini dobi nov tlak.

(Iz Šoštanja.) Dopisnik iz Šaleške doline karal je v zadnji „Domovini“ nekega tukajšnega kramarja. Ne samo, da je imel prav, ko je različno o tem navedel, pristaviti še moramo, da njegovo podstrešno stanovanje dičijo samo pruske barve. Ne vemo, stori li to iz renegatstva samega, ali hoče s tem tudi pokazati lastno budalost? — Živi od samih kmetov, toraj Slovencev — in vendar se ne upa s pravim polnim imenom, nad vratmi „kramarije“ na dan. — Pred nekaterimi tedni, postal je še član tukajšnje „feiber“. Tam imel bo tedaj priliko na vso moč „heulati“.

(Iz Št. Lovrenca nad Prožinom) nam poročajo, da so vrli ondošnji fantje netili velikansk kres na šentjanskem hribu na predvečer sv. Cirila in Metoda. Zložili so bili sami tudi za smodnik in rakete ter umetalni ogenj. Bilo je krasno videti navdušene mladeniče, kako zavedno so se obnašali in trudili, da počaste kar najbolj moč slovanska blagovestnika.

(Konjiško „Slovensko pevsko društvo“) napravi nedeljo dne 1. avgusta t. l. izlet v „Hudo luknjo“. kjer sodeluje pri veselici, kojoj priredi lastnik nadvojvoda Ivan ove jame, gospod Vivod. Želeti je, da bi se te veselice vdeležilo kar največ narodnjakov in rodoljubov, da tako pokažemo,

da vemo tudi mi ceniti vrednost moža in da ga v njegovem podjetju podpiramo.

(Utonil je v Savi) tik Vidma v ponedeljek hlapec g. Engelsbergerja v Krškem. Jezdeč je gnal konja pregloboko v vodo. Ko je začel konj plavati, otrese se je svojega bremena, ubogega hlapca, ki pa žal ni znal plavati in je utonil. Konj sam se je komaj rešil.

(V Rajhenburgu) imajo v sredo 4. avgusta t. l. uradno okrajno učiteljsko skupščino.

(Prostovoljno gasilno društvo v Trgovišču pri Velikinedelji) priredi dne 29. avgusta t. l. veselico, h kateri se prijatelji tega društva prav uljudno vabijo.

(Veselico prirede dijaki pri Sv. Marjeti niže Ptuja) Dne 1. avgusta t. l. ob 5. uri zvečer s tem vspehom: 1. Petje in tamburanje. 2. Šaloigra „Županova Micika“. 3. Prosta zabava. Veselica se vrši pri vsakem vremenu. Ker je čist dohodek namenjen tamošnjim ubogim šolarjem, vabi se na obilno udeležbo.

(„Bralno društvo v Podvincih pri Ptui“) priredi v nedeljo 1. dne avgusta t. l. društveno veselico s petjem in govori v gostilni gosp. Jan. Brusa ob 4. uri popoldne. Ker že delj časa ni bilo veselice, nadeja se odbor mnogobrojne udeležbe posebno sosednega ženskega in moškega kvarteta iz D. Pridite in pokažite Podvincem, da vam je mar, da se narodnost vzbuja. Torej na svidenje!

(Velik požar) Dne 20. t. m. začelo je goreti pri kmetu Prosinjaku pri Ptui. Ogenj se je hitro širil ter vničil poslopja petim posestnikom z celo spravljeno žetvijo vred. Ni znano, kako je ogenj nastal.

(Samomor.) V Mariboru ustrelil se je dne 20. t. m. Karl Efferl, paznik jetnišnic pri okrajni sodnji. Bal se je baje, da ga iz službe izpuste.

(Občinski odbor Sv. Jurija ob Ščavnici) je v seji dne 18. julija t. l. vsprejel naslednjo resolucijo: „Občinski odbor Sv. Jurija ob Ščavnici odobrava jezikovni naredbi za Češko in Moravsko kot čin pravičnosti ter prosi visoko vladu, da izda take naredbe tudi za vse slovenske pokrajine, in tako uresniči člen XIX. državnih osnovnih zakonov.

(Doktorjem vsega zdravilstva) bil je v Gradci promoviran g. Janko Sernec iz Maribora. Mladi doktor je sin znanega narodnjaka odvetnika dr. Serneca v Mariboru.

(Odbor podpornega društva za slovenske visokošolce v Gradci) razpošilja in še bode razpošiljal pravila tega društva in uljudno prosi, naj blagovolijo cenjeni podpiralci in prijatelji naših visokošolcev doposlana pravila smatrati kot prošnje za podporo in se prav številno odzvati, da bode zamogel odbor v jeseni, ko dohajajo naši dijaki na univerzo in tehniko, vsaj v nekotli meri vstreti mnogim prošnjam naših ubogih pa pridnih visokošolcev. Osobito naj društva ne pozabijo oni gospodje, ki so kedaj sami uživali dobrote kake podpiralne zaloge. Prispevki naj se pošiljajo blagajniku g. Fr. Železinger, c. kr. gimn. prof., Zinzendorfgasse, 32. I., Graz.

(Hotel se umoriti) Karl Supanc 18letni kovaški pomočnik iz Škofjevasi pri Vojniku, kazal je zadnji čas znake umobola. Dne 22. t. m. vzel je iz miznice svojega gospodarja v Gradci steklenico strupene tekočine (atropin) ter ga izpije. Prepeljali so ga v bolnišnico.

(Čudna sloven. manija.) Že dlje časa opazujemo mej slovensko akademsko mladino žalostno, osodepolno manijo, da se najrajša družijo z dekleti iz nasprotnega nam naroda „višje vrednosti“. Dotičniki bi se morda vendarle malce sramovali svojega počenjanja, ako bi uvaževali, da so oni tisti, ktere ima naš sovražnik za take norce, da dela z njimi, kakor se mu ljubi. Dekleta jih držé ali za „rezervo“, če sploh noče nihče drug iti na limanice, — ali pa, če se starajo ter se zbojé, da nihče ne pojde več na vado. Morda se pa vendar kedó iztrezni, ako mu povemo sledečo dogodbo iz najnovejše graške kronike. Izvedeli smo namreč slučajno, da je včeraj tukajšnji postajni načelnik, Velegerman, slovenski rodbini v tobakarni na južnem kolo-dvoru, kar naravnost prepovedal govoriti nadalje mej seboj slovenski!! „Slovenski ne smete več govoriti; saj govorite tudi jako lepo nemščino,

in to gotovo „schöner als Ihr slovakisch“!!) Utemeljeval je to svojo najnovejšo „jezikovno naredbo“ s tem, da so izdane tudi za češke dežele jezikovne naredbe! — Razven tega naj se gredo dijaki prepričati, da so obešene po nekaterih kavarnah v Gradci tablice s prav jednostavno prepovedjo: „Hier darf slavisch nicht gesprochen werden!“ Tako korenito, prav „hebsko“ in namenu jako primerno postopanje priporočamo vsem Slovencem v domovini, na lastnih tleh. — Da se ne zgodi zopet, da pripelje slovensko izobraženstvo „iz študij“ seboj nemške kuharice pa pestunje, izrekamo naprej, da bomo izrazili v sličnih slučajih — javno in očitno — svoje sožalje! Sapienti sat! — Ker govorimo ravno o jezikovnih naredbah, lahko še to dodamo, da se nahaja tudi v gostilni „zur Kaiserkrone“ tablica, ki pravi: „Hier ist es verboten, čechisch zu sprechen“. Ker pa gospodje Nemci seveda ne znajo razločiti drugih slovanskih jezikov, če kdo govori, od češčine, pričakovati moramo, da bodo tam vsacega Slovana ven vrgli.

Druge slovenske novice.

† Janko Kersnik.

Nenadno došla je predsinoči tužna vest, da je jeden najodličnejših Slovencev, Janko Kersnik, zatisnil oči na veke. Pokojnik bil je gotovo jeden najizbornejših slovenskih pisateljev in bil posebno na glasu kot romanopisec. Tudi kot politik je deloval in bil dolgo zastopnik gorenjskih občin v deželnem zboru, kot tak imel bi postati tudi za rajnim doktor Poklukarjem deželni glavar kranjski, kar pa so razne spletke onemogočile. Bil je med ljudstvom zelo priljubljen, ker kot c. kr. notar na Brdu je rad svetoval in pomagal ubogemu narodu. Dosegel je še le 45 let. Blag mu spomin!

(XII. velika skupščina družbe sv. Cirila in Metoda) bode v četrtek dne 5. avgusta t. l. v Škofji Loki. Vsi udje in zastopniki so najuludneje vabljeni k obilni udeležbi.

(Ljubljanski župan g. Iv. Hribar) bil je dne 22. t. m. pri cesarju v Ischlu, da mu poroča o ljubljanskem potresu dne 15. t. m. G. župan Hribar razložil je položaj jako dosledno, a cesar stavil mu je še vsakovrstna vprašanja v tej zadevi, ter tako pokazal, da se res briga za blagor in gorje mestnega prebivalstva. Obljubil je v to svrhu ministersvo opozoriti, naj se možno dosti briga za Ljubljano.

(Vseslovenski shod.) Iz Ljubljane se nam piše: Menda ga ni zavednega Slovenca, ki bi ne sprevidel, da je vseslovenski shod nujno potreben, da je torej skrajni čas, da se skliče, da je pa tudi že čas, da pokažemo avstrijski Slovani in posebej Slovenci dunajski vladi, oholemu avstrijskemu nemštvu in njega pangermanskemu razbijanju zobé, da ta divjaške in kopirane kulture polna svojat enkrat zvé, da Slovenci nismo šleve in politične ničle v državi, katera nas presneto dobro pozna takrat, ko trga iz naših žepov davek in jemlje naše moštvo v kasarne. Prav za prav se nam je pa do zdaj po vsi pravici in prav godilo, če nas je vlada in nemška svojat imela za politične tumpce! Kakšna pa je bila politika naših zastopnikov? — Cincanje, mevžanje, tu in tam kaka posamezna odločna beseda, v ostalem pa osebnostno koristolovstvo in brezbriznost, največkrat strahopetci in polit. nezrelost —: Komu smo imponirali? Ali menite, da se nas take more respektirati? Kaj še! Poznajo nas, zato so tako pometali z nami! Ali bo že enkrat konec temu mameluštvu?

(„Deutscher Sängerbund“ in njega slavnost v Ljubljani.) Avstrijski Nemci — „nacionalci in obstrukcionisti“ — kažejo vladi zobé, nam Slovencem pa žugajo s — pestmi! Če jih vlada ne vdari po njih in jim vseslovenski shod ne zapré sape, bodo ti ljudje postali drzni kakor poulična druhal. Prve dni avgusta letos vrši se v Celji slavnost otvoritve „Narodnega doma“. Ondotni nemškutarski mestni urad dela tej slavnosti vsakovrstne ovire. Če Slovenci s pritožbami nič ne opravite pri namestništvu v Gradci, obrnite se do ministerstva za notranje stvari. —

Pri nas v Ljubljani hočejo meseca okt. t. l. uprizoriti ti in taki Nemci demonstracijo s slavnostjo, ki jo priredi „Deutscher Sängerbund“ in h kateri dojde tudi več zunajnih nemških deputacij. Mi upamo, da tu ne bodo uganjali dr. Binder, realčni profesor in kompanija, svojih pangermanskih kozlov. Za to bo skrbel naš mestni zastop ozir. magistrat. Kar v Celji ni dovoljeno Slovencem, bo tudi tu zabranjeno Nemcem. Vse slovenski shod pa naj stori ostalo svojo dolžnost!

(Utonil) je 19. t. m. v Dolu pod Ljubljano posestnik Janez Jemec. Jezdil je konja napajat v potok Mlinšica. Konj zagazi v globočino, a ko se zopet prikaže ni imel več gospodarja na hrbtu. Našli so ga še le drugi dan mrtvega na dnu.

(Požari.) V vodiški občini je pogorel kozolec Francu Zamanu. Škode je 300 gld. V Klanjcu zažgal je nekdo skedenj posestniku Janezu Pogačarju, škoda iznaša 2600 gld.

(Novo pošto) dobijo v Žerovnici na Gorenjskem, ki bo v neposredni zvezi z ondotno železniško postajo.

(Nalivi in toča.) Dne 27. t. m. vlila se je močna ploha po Dolenjskem, ki je poplavlila polja in vinograde ter celo grozila v stanovanja pridreti. Sosebno nove ameriške nasade je strašno zadela, ker je v mnogih vinogradih odnesla zemljo z trtami vred. Drugi dan pa je tolkla toča, da je groza; na mnogih krajih ni pustila lista na drevesu. Vročina s sušo, plohe in toča ter potresi — česa še manjka kranjskim kmetovalcem?

(Meščanske šole v Krškem) letno poročilo ima na čelu zanimiv spis „Iz mestnega arhiva“ iz peresa g. ravnatelja Lapajna in še drug kratek spis, učni načrt šole in navadna šolska naznanila. Šola je imela 70 učencev. Poduk se je končal 28. t. m. s šolsko veselico.

(Iz Krške vasi) se nam poroča, da niso letos kmetovalci z žitno letino nič kaj zadovoljni, ker je klasje preveč prazno. Mlatiči so pa baš v tej okolici letos zelo dragi, ko dobiva veliko ljudi zaslužek pri Čatežu, kjer prelagajo državno cesto.

(Letina med Krko in Savo) ne obeča kljub ugodnemu vremenu biti obilna; kajti žitna žetev se ni tako obnesla, kakor se je pričakovalo; kmet toži o letošnjem žitnem pridelku, da je dobil veliko slame, a malo zrnja, osobito velja to pri rži. — Vinska letina bode gledé kakovosti seveda dobra, ako nas Bog toče obvaruje. Toda po nekaterih krajih na Dolenjskem je že vzelo nekaj tega žlahtnega pridelka, n. pr. v raški, leskovski in studeniški župniji, kjer je pobila 15. julija. — Sadija bo malo ali nič to leto.

(Na železnici povožen.) V Slavini povozil je dne 21. t. m. osobni vlak Andreja Vadnova, konjarja v c. kr. kobilarni v Prestranku. Zmedlo se mu je ter je šel sam na tir po smrt. Zapustil je ženo z 5 nedoraslimi otroci.

(Na Koroškem) vladala je pretečeni teden neznosna vročina. Nek mož je vsled solnčarice zblaznel, drugi skočil v vodo. Ako se po tej vročini enkrat nebo pooblači, pričakovati je le mesto dežja toče in — strele. Ljudstvo je tedaj v vednem nemiru.

(Lahonom na ljubo) odstavilo je naučno ministerstvo okrajnega šolskega nadzornika za trzansko okolico, g. J. Dolinarja. Lah vse doseže, kar mu drago.

(Nova maša.) Slatinski rojak, brat Janez Marko Fišer iz kapucinske reda, daroval je prvo sv. mašo dne 25. t. m. na Sv. Gori pri Gorici.

(Umrli) je dne 20. t. m. na Goriškem duh. Jos. Sovdat, v 90. letu. Rajni obhajal je l. 1894 svojo dijamantno mašo. Bil je uzoren duhovnik in rodoljub.

(Vrhunec sovraštva) dosegli so Italijani v Rovinju. Dne 14. t. m. pričela se je obravnava zoper 17 Slovanom in 3 Lahom, ki so se pregrešili pri volitvah v Pulju. Slovanski zatoženci najeli so si zagovornika dr. Laginjo in Wolfa. Toda niti zatoženci, niti odvetnika ne dobiva v mestu stanovanje. Prvi so si našli prenočišča v okolici, zagovornika pa sta morala se v Pulj voziti. Kazalo se je, da je celo mesto dogovorjeno,

kajti tudi hrane ter pijače jima v vsaki gostilni odpovejo, a naprošena fakinaža spremlja ju iz sodišča po vseh ulicah z strašnim krikom in psovanjem. Ker si nista bila res več življenja varna, zaprosila sta, da se je obravnava preložila. In takšna sodrga ima poguma, se napram bojkotovanju strani Slovencev pritoževati!

Druge avstrijske novice.

(Državni zbor) Po najnovejših poročilih se snide državni zbor še le v drugi polovici meseca vinotoka. Ministerski predsednik grof Badeni odišel se je hladit na svoj gradič v Galicijo. Pa ni, da bi se bil zbal treska zastran celjske gimnazije? Koncem tega meseca pa se vrne na Dunaj, kjer bo pričel „resno“ delovanje. Vsekako je sklenil jezikovne homatije pred zasedanjem poravnati, da bo zamogel državni zbor takoj „vspešno“ delovati.

(Češki deželni zbor) skliče se v začetku meseca septembra t. l. v posvetovanje o narodnih vprašanjih. Dne 8. avgusta snidejo se pa vsi državni in deželni poslanci Moravske v posebno posvetovanje v rešitev jezikovnih točk ter bo le na podlagi njihovih sklepov se lotil državni zbor zopet tega sporazumljenja.

(Podobno veleizdaji!) Vsaj vsakemu slovenskemu listu, ki bi si upal tako neprikrito ščuvati, kakor je to storil „Egerer Volksblatt“, natvezali bi dvojno hudobijo veleizdajskega zločina. Ta list razglša povsem nedolžno, kako da so hebski Nemci nemškemu cesarju brzojavno poročali vsa nasilstva, ki so se jim godila po grozečih bajonetih (res strašno!) sosebno gledé praških redarjev ter so prosili „Viljema“ nujne pomoči. Slovan bi si mislil, da je to jasni čin veleizdajstva — pa že ni, kajti državno pravičnost, ki je pustilo list „smukniti“, tolmačiti zna kazenski zakonik.

(Zarota Nemcev v Poljski.) Iz Berolina opozorilo se je v Petrograd, da se snuje mej nemškimi obrtniki v Varšavi skrivna zarota. Dne 21. t. m. prišel je sam ruski minister notranjih zadev, ter dal hiše dotičnikov obkoliti. Preiskavali so hiše ter mnogo oseb zaprli, tako lastnika pivovarne Bennisch. Kakšen smoter je imela zarota, je tajno.

(Hrvatska deželna vlada.) Mažarski listi iz Budapešte vedo poročati, da se izvršijo v kratkem pomenljive spremembe pri hrvatski deželni vladi. Pred vsem odslovili bodo (ali pa gre prostovoljno?) dosedajnega načelnika notranjemu oddelku, Danilo Stankoviča, na čegar mesto bi imel priti Krajčovič, dosedaj načelnik za uk in bogočastje. Seveda si bo ban prizadeval, da dobi prave veslarje, ker ti načelniki vzdržujejo ga tako rekoč na krmilu, ter so skupno odgovorni saboru. Posebno je banu do tega, da si s podeljenjem teh dostojanstev pridobi srbsko stranko, boje se, da bi se znala sicer pridružiti k hrvatski opozicijski.

(V ogerskem drž. zboru) od dne do dne hujše vre. Večina kaže pri vsaki priložnosti svojo moč in veljavo tudi dejansko pokazati ter se protivi vsaki izjavi ministerskega predsednika; do sedaj je še zasedanje bore malo ukrenilo. Ker je zbog tega predsednik predlagal, naj se zasedanje za jedno uro podaljša, vprla se je temu cela opozicija, a nekateri so odločno zahtevali, naj se napravijo počitnice. Ministerski predsednik baron Banffy peljal se je na to v Ischl k cesarju po svet. Prisiljen sklep zbora pokazal bi blizu toliko vspeha, kakor naš državni.

Ogled po širnem svetu.

(Slovenci pod italijansko vlado.) Huda se godi našim bratom v beneških pokrajinah. V italijanski zbornici jih zastopa Žid Murgurgo. Ta je nedavno zahteval, naj vlada kaj ukrene, da se „panslavizem“ mej beneškimi Slovenci zatré. Panslavizem pa smatrajo te baže ljudje vsako bratsko zanimanje za svoje sosede na Goriškem. Hudo je tudi šibal družbo sv. Mohora, ki vzdržuje baje panslavistične nazore. Vlada je obljubila vse storiti, da se obvaruje italijanska kultura tudi ob mejah.

(Srbija.) Na Srbskem se nekaj odločnega pripravlja za vojno. Vstavili so v proračun vi-

soko svoto za vojne potrebščine, a sam kralj izrazil se je v zadnji seji skupščine umljivo, da jih ne smeje nobeden prevrat na Balkanu nepripravljene zajeti. Ruski car podaril je Srbiji 40 tisoč Berdan-pušek ter 25 milijonov patronov. Sploh se opaža mej tema dvema državama lepa vzajemnost. Mladi srbski kralj Aleksander potuje te dni v Petrograd, kakor se govori, k zaroki z najmlajšo sestro ruskega cara.

(Nemški cesar) povabil je turškega sultana, naj pošlje k letošnjim vojaškim vajam v Nemčijo nečaj svojih častnikov. Sultan se je povabilu odzval. Ne vemo si tolmačiti, znači li to posebno prijateljstvo obeh vladarjev, ali se hoče Viljem zopet enkrat malo pobahati.

(Ruska vlada) je uvedla z dnem 15. julija t. l. porotna sodišča v Sibiriji. Od teh sodnij se pričakuje mnogo koristnega prevrata za ondotne razmere; istočasno izdala se je uredba, da delavci in delavke pod 15 leti ne smejo več kot 8 ur na dan delati.

(Danska kraljica) slavi dne 7. avgusta t. l. svoj 80. rojstni dan. Na ta dan obiskalo jo bode v kraljevem gradu „Fredensborg“ mnogo vladarskih sorodnih ji obitelj, tako ruski car in carica, grški kralj in kraljica, kralj švedski i. dr.

(Mir mej Grško in Turško) se je vendar — ako še sultan vsega ne ovrže — po osmih tednih dognal. Deset turških častnikov iz „generalnega štaba“ odišlo je v Tesalijo, da zaznamuje prihodnjo mejno črto mej obema državama. Ker pa je Turek glede določene vojne odškodnine jako nezaupljiv, ostanejo turške čete najbrže do izplačanja v Tesaliji. S tem bi se žalostne zadeve le še shušale, ker bi Turčin brez nadzorovanja tujih velevlastij gospodaril in pusčil. Zadnje dneve postali so Turki res že brezkraino predrzni, tako so napadli dne 17. t. m. kristjane v Kaneji, jih 7 ubili, 3 težko poškodovali, a jednega oslepili. Admirali evropskih posadk zagrozili so se, da pri prvem zopetnem napadu pozovejo svoje vojaštvo na ladije ter bodo jeli mesto obstreljati. Vse se tedaj veseli miru, le sultan se poželjivo posmehuje, svest si zmognosti svojih spletk.

Dopisi.

Iz marnberškega okraja. (Naš okrajni zastop.) Kakor se pri naših razmerah samo razume, vladala je v našem okrajnem zastopu dozdej vedno še nemškutarska stranka. Slovenci si še mislili niso, da bi bila ta nem. trdnjava kedaj premagljiva, saj na njihov mlin teče vsa voda, od vladnih organov do zadnjega baričarja. Vendar so se predlansko jesen pri volitvah v okr. zastop osmelili napasti jo in glejte čudo, ko ne bi nasprotnikom pomagala krivica in zvižaja, kar na prvi mah padla bi trdnjava v naše roke! Ko ne bi v veleposestvu izpustili v zapisniku nekaj naših in zapisali par neopravičenih nasprotnikov, zmagali bi v tem oddelku mi! Enako so pri občinah nam odtegnili jednega volilca, jednega pa celo „preslepili“, da je ž njimi glasoval. Tako so dosegli, da so zmagali, pa le komaj z jednim glasom večine! To moramo mi v drugič popraviti. Volilni zapisnik mora biti pravično sestavljen, na kar paziti ne zamudimo reklamacijskega roka, da se nam pozneje ne bo reklo kakor zadnjič: je prepozno, ste čas zamudili. Istotako pazimo, da pridobimo in obdržimo v svojih rokah občinske zastope, da se i pri tem oddelku snidejo na volišče pravi značajni možje, ki se ne boje vetra nasprotnikov! Sploh delajmo že zdaj na to, da bomo ob času prihodnjih volitev pripravljeni.

Vsaj pa imamo tudi dosta tehtnih uzrokov, da razrušimo to trdnjavo in jo dobimo v svojo last. Danes povdarjam le gospodarenje sedanjega zastopa. Da ono ni brez napak, kaže že slučaj, da svoje lastne račune skriva pred nami, seveda ne brez namena. Premovanje goveje živine se godi še le zato, da prepoveduje gospoda našim kmetom domače bike, med tem ko nam boljših ne priskrbi! Tudi hudomušno zahteva le muricidolsko plemo, druga žival, če tudi je najlepša, je izključena. Tako se večkrat godi, da ima ena občina za kacic 300 krav le jednega bika? Glejte to je napredek, kate-rega vodi naš okrajni zastop.

Še slabše se nam godi pri cestah. Za cesto Marnberg-Radel, katera služi seveda najbolj onej gospódi, potrosi se baje okoli 1500 gld. na leto, čeravno je dolga le slabi dve uri hoda. Nasproti pa se za cesto Vuhred-Rabnica-Velka, v dolžini blizo 4 ure hoda „daruje“ baje le 600 gld. Zato pa je zadnjih par let ona cesta tudi v takem stanu, da se je le čuditi, kako se ne gode ne sreče. Ograje je ogledal čas, nalivi so utrjali od ceste dokaj plazov, ob deževju pa gazimo blato, da je kaj. Dokler nam gospoda ne poda natančnega računa o oskrbovanju one ceste, naj nam ne zameri, če dvomimo, da bi ona cesta bila deležna popolnoma onih 600 gld., temveč, da še od te malenkosti se nahaja precej kje v kakšnem drugem žepu.

Enako se zavoljo cest lahko pritožujejo vsi drugi kraji in občine, da so v primeri z marnberško veliko prikrajsani. Seveda za tiste „tu maste pavre“ je vse dobro, posebno še, če ne trobijo v njihov rog. Toda Mihelj, ne boš nas več dolgo tlačil, za to hočemo skrbeti, če tudi smo „tumasti“.

Toda še nekaj. Pred leti — in morda še zdaj — imel je naš „skrbni“ okr. zastop v svojem računu tudi postavko: „Subvention dem deutschen „Schulverein“ 20 fl.“ Kmetje pogledite tako se pometa z vašimi denarji, katere krvavo pridelane nosite v okr. davkarnico! Kadar pa nam sneg zapade ceste, da promet ni mogoč, takrat pa zastop nima krajcarja, temuč vi morate sami si cesto odpirati, če to ni krivica, kaj pa je?

Slovenci marnberškega okraja, bratje, tovariši! Ne zamudimo se pripravljati na bodoče volitve v okrajni zastop! Dramimo speče, učimo nevedne in združimo se! Ako bodemo vstrajno delali, mora biti zmaga naša! V to pomozi Bog!

Od Mure. (Razpuščena gimnazija v Celji, kompenzacijski nadzornik.) Človeku bi kri obstala v žilah, ko gleda, kako se postopa z nami. Jedva smo si priborili z velikimi žrtvami borno spodnjo gimnazijo z nemško-slovenskim učnim jezikom v Celji, in že se nam je zopet vzela od tistega mesta, kjer smo jo bili sprejeli. Tužna majka!

Ko so se naši poslanci oglasili za paralelke ali pa za posebno spodnjo gimnazijo z deloma slov.-nemškim učnim jezikom v Celji, se kar začeli Nemci in nemškutarji kričati, češ, tega kar Slovenci zahtevajo, ni treba, tudi bi se s takimi koncesijami Slovincem, kratila nemška posest itd. S svojim kričanjem so Nemci res dosegli, da se je stvar več leč zavlekla. Ali naši poslanci niso nehali zopet in zopet zahtevati, kar nam je bilo toliko potrebno, in kar smemo tirjati po državnem zakonu, in po božji postavi. Nemci pa so kričali in agitovali še bolj. Spodtaknilo se je in padlo na slovenskem celjskem vprašanju celo ministerstvo Windischgrätz. Prišlo je novo ministerstvo.

Našim zahtevam se je končno ustreglo. Pa Nemci so zagnali zaradi tega silen nezasišen hrup. Vlada je hotela Nemce pomiriti. Obljubila jim je, da hoče zato, da je privolila Slovincem v Celji nižjo gimnazijo, odškodovati štajerske Nemce na drug način. In res jih je odškodovala tako dobro, da se mora človek vprašati, kaj je več vredno, to, kar smo dosegli Slovenci spodnjo gimnazijo ali to, kar so dobili Nemci. Jaz trdim naravnost, da smo bili mi na zgubi, a Nemci na koristi. Vlada je namreč za kompenzacijo prestavila dež. šol. nadzornika dr. Jarza, kateri je hotel in skušal biti tudi Slovincem pravičen, z Gradca v Brno, na njegovo mesto pa poklicala za dež. šol. nadzornika liberalnega Nemca prof. Viljema Linharta iz Ljubljane. Linhart ne razume skoraj nič slovenski, on je odločen nasprotnik Slovincem, sovraži, graja in zatira vse, kar je slovenskega. Zato se pač ne smemo čuditi, da se množijo pod njegovim vodstvom nemške šole na Spodnjem Štajerskem, kakor gobe po toplem dežju. Kje smo toraj danes Slovenci na Spodnjem Štajerskem?

Nemško-slovenske gimnazije v Celji nimamo več, imamo pa kompenzijskega, nam sovražnega dež. šol. nadzornika Linharta, katerega je vlada o svojem času imenovala, da bi odškodovala nevztrpne Nemce za borno betvico pravice, ki jo je dala in hitro zopet vzela nam Slovincem.

Bomo pa Slovenci v tem položaju molčali in roke križem držali? Ne, in še enkrat ne! Zahtevali bomo z vso odločnostjo in z vsemi po zakonu dopuščenimi sredstvi, 1.) da se razpuščena spodnja gimnazija v Celji reaktivira, ali pa, da se na višem gimnaziji v Celji osnujejo k prvim štirim razredom vzporednice, kakoršne so na c. kr. gimnaziji v Mariboru; 2.) da se imenuje prej ko prej za slov. ljudske in srednje šole na Spodnjem Štajerju slovenščine popolnoma zmožen, in Slovincem prijazen dež. šol. nadzornik. Zahtevati posebnega dež. šol. nadzornika imamo toliko več vzroka in pravice, ker tudi novo imenovani nadzornik za srednje šole dr. Lampel ni večš slovenščine.

Streljanje proti toči.

Slov. Bistrica, 11. julija, 1897.

Proti nevihtam in toči se je že zdavnaj tu in tam streljalo, toda menda nikjer še ne v tako obilni meri in tako sistematično, kakor smo to začeli lani v tukajšnji okolici. Toča pa je tudi posebno ob Pohorju, na čigar južni strani so znani imenitni vinogradi Kovačlonski s Brandnerjem, Ritoznojski, Visovliški itd., skoro vsako leto več ali manj klestila. Leta 1895., ko je prav lepo kazalo v vinogradih, je 7. junija potokla Kovačlonsko goro. To je g. A. Stigerja, ki ima tam že jako lepe ameriške nasade, napotilo, da je dal napraviti nad jednim delom novega vinograde žično mrežo, ki je na hrastovih stebrih napeta tri metre nad zemjo, da se pod njo lahko opravlja vsako delo. A ta naprava je tako draga — za jeden oral stane do 5000 gld., — da si jo pač navadni vinogradnik ne bo omislil, bi se tudi ne splačala pri navadnih vinskih cenah. Zato je g. Stiger poskušal tudi streljanje in z njim vred nas več drugih posestnikov. Postavili smo lesene kolibe na primernih vzvišenih krajih in naročili iz železa lite topiče (možnarje) dvojne velikosti pri Lorberju v Žalcu, manjše po 25 kil in večje po 70 kil težke. Cena jim je bila po 450 do 12 gld. Takih topičev je lani bilo na raznih mestih kakih 200 razpostavljenih, letos jih je že 300 od Tinja do Šmartna, pa od Visovelj do Zgornje Polskave. Središče je na Kovačlonski gori, kjer je g. Stiger postavil še tudi dva železna dimnika od hlaponov, ki sta pritrjena na hrastove šture. Topič se postavi spodaj pod dimnik in vžge. Pritisk po strelu na zrak je tako silen, da se žvižganje sliši kakih 10—15 sekund torej je zrak pretresen 1000—1500 metrov na visoko.

Moja strelna postaja s 12 topiči je v Visovljah na nekem griču 320 metrov nad morjem. Od tod se Pohorje polagoma vzdiguje, dokler v oddaljenosti 8 do 10 km. ne doseže višine 1300—1500 m. Oblaki se navadno zbirajo nad Pohorjem in premikajo od severo-zapada na južno-vzhodno stran. Bolj redko prihajajo nevihte od zapada, Vitanjske gore ali od jugozapada, od Konjic. Streljati začnemo, ko se vidijo temni oblaki nad Pohorjem, če so tudi še le do 20 km. oddaljeni, zlasti kedar se že čuje daljno gromenje. Potem se neprenehoma in naglo strelja ali proti oblakom, ali naravnost v zrak. V vsak topič se vsuje 8—10 dek smodnika, potem nekaj papirja na smodnik potisne in nabije ali s prstjo ali pa se leseni klin zabije v topič. Vžiga se z zažigalico (Zündschnur), katera se zažge z tako zvano vžigalico za vihar (Sturmzündhölzchen).

In kakšen je vspeh streljanja? Do zdaj popolnem povoljen. Vsi opazovalci trdijo, da se ali črni oblaki nekako zjasne, ali se vstavijo in na druge strani obračajo. To je gotovo, da lanske leto 1896, ko je toča na pre mnogih krajih klestila, tukaj ni padlo nobeno zrno.

Naj navedem še dneve iz l. 1896 in kedar smo že letos streljali. L. 1896. 3. julija nevarna nevihta od Pohorja se bližajoča je bila vstavljena ter se je nekaj toče vsulo višje na Pohorju. 11. 20. 21. 22. in 24. julija vsaki dan črne megle z gromom, tukaj le malo dežja. 30. julija silna nevihta na zapadu, kamor smo odrinili topiče grozna toča po Vitanjski gori. 1. avgusta toča na Pohorju, tukaj le dež. Dne 6. avgusta, oni nesrečni dan, ko je toča silno tolkla po Savinjski dolini, po Slovenskih goricah, pri Mariboru do Gradca, smo že ob 1/2 5. uri zjutraj začeli streljati in morali skoraj celi dan pokati, ker so

se nevihte od vseh strani bližale. Tu le dež. Dne 12. avgusta nevihta na vshodni strani Pohorja pri Polskavi, oblaki so se premikali le do Ritoznoja, kjer so obstali ter se je toča vsula po polskavskih vinogradih, Ritoznoj pa je ostal brez toče. Neki lastnik vinograda v zadetih krajih g. N. iz Slov. Bistrice, ki poprej ni hotel verjeti, da bi streljanje kaj vplivalo na oblake, priznal je, da je tisti dan res bilo čudno videti, kako so se oblaki, ko so se bližali krajem, kjer se je streljalo, začeli mešati in vstavili. Letos je tudi ta gospod že postavil strelišče. Dne 22. avgusta, ko je potoklo v kozjanskem in brežkem okraju, smo odtod videli črne oblake na jugu, smo sicer streljali, pa bi ne bilo treba.

Tudi letos smo že večkrat bili v nevarnosti in streljali 5. 7. 17. 21. in 24. junija ter 1. 4. in 9. julija. Posebno nevarno je bilo 1. in 4. julija. Dne 1. julija so se proti 6. uri zvečer zbirali črni oblaki nad Pohorjem in se naglo premikali na jugovzhod proti Kovačlonski gori. Bliskalo in grmelo je neprenehoma, v oblakih pa se je čulo ono hrumenje, kakor pred točo. Ko je prišlo na celi črti več sto strellov, so se oblaki obrnili na Pohorje nazaj in vlekli preko Pohorja na severno stran, kjer je potem razsajala nevihta od Ruš do Maribora in je toča tam precej hudo klestila. Ta preobrat oblakov je bil tem čudnejši, ker je tak silen vihar od severa potegnil, po katerem se je navadno vsipala toča, zdaj pa le nekaj kapljic dežja.

Dne 4. julija so tudi oblaki iz severo-zapada preko Pohorja se pomikali z gromom in hrumenjem, a šli naprej preko Ptujkega polja ter sta naliv in toča v ptujskem, ormoškem in ljutomerskem okraju mnogo škode napravila. 9. julija so se oblaki obrnili odtod proti Vitanjski gori, kjer je nekaj toče padlo, 10. julija pa ob vzhodnem Pohorju proti Framu in Mariboru.

O tem streljanju in njega uspehih smo že lani poročali meteorologičnemu centralnemu zavodu na Dunaji, ki je naša poročila objavil v svojem vestniku in priznal, da stvar ni brez praktične vrednosti. Teoretično bi se dalo sklepati, da pretresanje zraka po streljih provzročuje polagno mešanje spodnjih toplih z zgornjimi mrzlimi plastmi in tako ovira zmrzovanje vodnih kapljic, katero se zgodi, ako se spodnji topli zrak naglo vzdigne v zgornji mrzli. Najbrž upliva tudi elektrika in ni nemogoče, da tudi kemija.

Ča bo tudi letos streljanje odvrčalo točo, potem se ne bo moglo tajiti, da res upliva na oblake. To si želimo vsi. Dr. J. Vošnjak

Splošna pridobnina po našem novem davčnem zakonu.

Piše dr. R. Pipuš.
(Dalje.)

Novi davčni zakon odpravi dosedajno pridobnino in dohodnino, in urejuje sledeče vrste novih davkov: 1. splošno pridobnino, 2. pridobnino podjetij, ki morajo javno polagati račune, 3. rentnino (prihodnino), 4. osebno dohodnino in 5. plačnino (plačarnino). Najširše kroge bode zadelo splošna pridobnina in osebna dohodnina. Splošno pridobnino bodo morali plačevati zlasti obrtniki, trgovci, veleobrniki, odvetniki, notarji, zdravniki, rudokopi itd., osebno dohodnino pa vsak, kdor ima na leto vsaj 600 gld. čistega dohodka ne glede na to, ali že plača kak drugi davek ali ne.

„Domovina“ bode svojim bralcem prinašala vsa važna določila o splošni pridobnini, in skušala ista tolmačiti kolikor mogoče lahko razumljivo.

I. Kdo bode moral plačevati novo prihodnino, ali od česa bode se nova pridobnina plačevala?

Ako se kdo peča s kakim opravilom in podjetjem z namenom, da bi si na ta način kaj prislužil ali pridelal, da bi si kaj pridobil, se imenuje njegovo opravilo ali podjetje pridobitno. Pridobitno opravilo je toraj tisto, ki se izvršuje zavoljo dobička. Rokodelec izvršuje svojo obrt, da bi si kaj zaslužil, trgovec se peča s trgovino, da bi imel od nje kaj dobička, zdravnik zdravi bolnike zavoljo svojega zaslužka, poštar vozi pošto za plačilo, imetnik rudokopa se peča z rudokopom, da bi imel od njega kak dobiček, krčmar se trudi pri svoji krčmi, da bi si kaj pridobil itd. To so pridobitna opravila in davek

ki se mora od takih opravil ali podjetij plačati se imenuje pridobnina, tisti pa, ki ga mora plačevati, je pridobninar. Nova pridobnina bode se morala plačevati od pridobitnih opravil in podjetij. Ni potrebno, da ima tisti, ki se s takim pravilom peča, res kak dobiček; tudi tisti bode moral plačevati prihodnino, ki nima od svojega opravila nikakega dobička, ali pa, ki ima morda še celo zgubo, ako to opravilo opravlja z namenom, da bi si kaj pridobil. Tudi tisti bode moral plačevati pridobnino, ki kako opravilo le deloma opravlja s pridobitnim namenom. Učitelj, ki ima zasebno glasbeno šolo, v kateri poučuje več učencev proti plačilu, bode moral plačevati pridobnino, tudi če ima med učenci nekaj takih, od katerih ne zahteva plačila. Ako pa kdo kako opravilo opravlja brez pridobitnega namena, morda iz človekoljubja ali zavoljo kratkega časa, mu od tega opravila ne bode treba plačati pridobnine. Zdravniku, ki samo iz človekoljubja in usmiljenja zdravi bolnike, a od nobenega ne zahteva plačila, in tega sploh ne stori z namenom, da bi prejel kak dobiček, ne bode treba plačevati pridobnine, tudi če bi mu bolniki radovaljno včasih kaj darovali.

Brez pomena je, zakaj se pridobljeni dobiček porabi. Tudi tisti bode moral plačevati pridobnino, ki se s čim peča z namenom, da bi ves dobiček, kar ga dobi razdelil med ubožce, ali pa sicer porabil za dobrodelne namene.

Brez pomena za pridobnino je tudi, ali kako opravilo zadostuje določilom obrtnega zakona. Tudi tisti, ki izvršujejo kak obrt brez koncesije, ki je po obrtnem zakonu zato potrebna, mora plačati pridobnino.

Mesto, kraj, kjer se kako opravilo izvršuje ali opravlja, se imenuje obratovališče. Krčmarjevo obratovališče je soba, kjer toči in streže gostom, čevljarjevo obratovališče je njegova delarna, trgovčevo obratovališče je njegova prodajalnica, ali drug prostor, kjer ima spravljeno in kjer prodaja svoje blago, odvetnikovo obratovališče je njegova pisarna, rudnikovo obratovališče so jame, kjer se ruda koplje itd. Kdor svojega opravila ne opravlja na kakem gotovem mestu, t. j. kdor nima obratovališča, — pri tem ima njegovo stanovanje isti pomen, kakor za druga opravila obratovališče.

Ker sega državna oblast le tako daleč, kakor daleč se razprostira državno ozemlje, zahteva zakon pridobnino samo od onih opravil in podjetij, ki se izvršujejo v tuzemstvu t. j. v Avstriji, ne pa tudi od tistih ki se izvršujejo zunaj državnih mej, v inozemstvu. Treba je torej določiti, katera podjetja in opravila se izvršujejo v tuzemstvu in katera v inozemstvu, katera se štejejo za tuzemska, in katera za tuja. Za to vprašanje je odločilno obratovališče, pri tistih opravilih pa, pri katerih ni posebnega obratovališča, stanovanje tistega, ki opravilo izvršuje.

Pridobnino morajo pri nas plačati vsa opravila in podjetja, ki imajo svoje obratovališče v tuzemstvu, tudi tedaj, če raztegajo svoje delovanje tudi na inozemstvo. Trgovec, ki ima svoje prodajalnice kje na Goriškem blizu laške meje, bode moral na Goriškem plačati pridobnino od cele svoje trgovine, akoprav kupuje morda blago večinoma na Laškem, in so tudi njegovi kupci večinoma na Laškem. Na drugi strani pa tovarna, ki je v inozemstvu, morda v Nemčiji, pri nas ne bode plačevala pridobnine, akoprav svoje izdelke večinoma pri nas razpeča.

Drugače je pa tedaj, če ima trgovski podjetnik tudi v inozemstvu posebno obratovališče, kako pomožno podjetje, podružnico ali kaj enakega, ali pa inozemski podjetnik v tuzemstvu. Tuzemski podjetnik mora pri nas plačevati pridobnino samo od svojega opravila, kar ga izvršuje v tuzemstvu, ako dokaže, da plačuje v inozemstvu izvrševanega opravila kak davek, ki odgovarja naši pridobnini, bodi-si, da se imenuje tudi pridobnina, obrtni davek ali kakor koli. Vendar pridobnina, ki se od takega opravila pri nas plača, ne sme biti manjša, kakor četrti del od tega, kar bi pridobnina znašala, ako bi se celo opravilo pri nas obdalo. Nekdo ima v Ljubljani tovarno za izdelovanje peči in drugega lončenega blaga. On ima v Ljubljani tudi svojo prodajalnico, kjer svoje izdelke prodaja. On ima pa tudi v Vidmu, toraj na Laškem prodajalnico

za razpečevanje svojega lončenega blaga. On plačuje na Laškem od svoje prodajalnice v Vidmu morda 20 gld. obrtnega davka na leto; v Ljubljani bode plačeval pridobnino samo od svoje tovarne in svoje ljubljanske prodajalnice, morda 100 gld. na leto. Ako bi bila tovarna in prodajalnica v Ljubljani neznatna, tako, da bi na njo na leto ne prišlo več kakor 40 gld. pridobnine, prodajalnica v Vidmu pa tako velika in donosna, da bi se moralo od celega opravila, ako bi bila videmska prodajalnica tudi v Avstriji, plačati skupaj vsaj 200 gld. pridobnine na leto, podjetnik od tovarne in prodajalnice v Ljubljani na leto ne bode plačeval samo po 40 gld. pridobnine, ampak vsaj 50 gld., t. j. četrti del od 200 gld. Ako pa podjetnik od svoje prodajalnice v Vidmu na Laškem ne plača nikakega davka, ki bi bil naši pridobnini podoben, plačati bode moral pri nas pridobnino tudi od svoje videmske prodajalnice.

Ako je sedež, obratovališče podjetja v inozemstvu, isto pa razširi svoje delovanje tudi na naše dežele, na tuzemstvo, in napravi za to v tuzemstvu tudi posebno obratovališče, skladišče, prodajalnico, zastop, delarno itd. se plača pri nas pridobnina samo od tistega dela opravila, ki se izvršuje v tuzemstvu, ne tudi od onega, ki se izvršuje v inozemstvu. Da to velja, je potrebno, da se napravi v tuzemstvu stalno obratovališče, samo obiskovanje semnjev v tuzemstvu, ali popotovanje popotnikov v tuzemstvu, še za to ne zadostuje.

Ta določila, ki veljajo za inozemstvo, veljajo tudi za Ogersko, Hrvatsko, Bosno in Hercegovino, ako posebni zakoni kaj drugega ne določujejo. Tudi te dežele se štejejo za inozemstvo.

Kdo se peča s pridobitnim pravilom je za pridobnino brez pomena, naj bodo to avstrijski državljani ali tujci, tu ali tam pristojni, posamezne osebe, ali pa društva, družbe, zadruga posvetne ali cerkvene, bratovščine, občine, okraji ali dežele, vsi morajo plačati pridobnino ako se v Avstriji pečajo s kakim koli pridobitnim pravilom. Ako se več oseb peča z istim pridobitnim pravilom, so dolžne pridobnino od skupnega opravila ena za vse in vse za eno. Med seboj lahko prispevajo k pridobnini v zneskih, za kake se dogovorijo; država pa lahko od katerega-si bodi izmed njih izterja celo pridobnino od skupnega opravila.

Zakon našteje do zadnjega vsa opravila in podjetja, od katerih ni treba plačevati pridobnine, akoprav so pridobitna in se izvršujejo v naši državi. Vsako drugo opravilo, ki tukaj ni naštetu mora plačevati pridobnino, tudi če bi bilo do zdaj vsled kakega posebnega zakona ali kakega privilegija plačevanja pridobnine oproščeno, ako novi zakon tega privilegija posebej ne potrjuje. Samo ona podjetja, ki so bila do zdaj vsled posebnih privilegij za gotovi čas oproščena davka, bodo tudi pridobnine oproščena, dokler čas njihovega oproščanja (privilegija) ne poteče. Po novem zakonu velja tedaj pravilo, da se mora pridobnina plačevati od vsakega pridobitnega opravila, ki se izvršuje v Avstriji, ako od plačevanja pridobnine ni izrečno izvzeto.

Razne stvari.

(Prezvišeni vladika Juraj Strossmayer) biva sedaj zopet, kakor že dolgo vrsto let redno, v rogaško slatinskih toplicah. Dne 21. t. m. došli so njegovi častilci iz sosednih hrvaških pokrajin se mu poklonit. Shajališče je bilo ob 12. uri v gostilni Leitnerja na Slatini.

(Koliko je vseh Grkov?) Po najnovejšem štetju iznaša število vseh prebivalcev v Grški 2 milijona 433 tisoč 806 duš. Tedaj ni jih mnogo več, nego nas Slovencev. Da pa se briga za nje malo da ne ves svet, ni njihova zasluga, nego plodonosna zgodovina njihovih slovečih prednikov.

Koledar.

Petek (30.) Abdon in Senen, mm. — Sobota (31.) Ignacij Lojol. — Veliki srpan ali avgust. — Nedelja (1.) 8. pobinkoština. Vezí sv. Petra. — Ponedelj. (2.) Porcijunkula; Alfonz Lig. — Torek (3.) Najdba sv. Stefana — Sreda (4.) Dominik, spozn. — Četrtek (5.) Marija D. Snežnica. — Prvi krajec dne 5. ob 7. uri 23 minut zvečer. Dolgost dneva: 15. ur 57 minut do 15. ur 1 min. Dan se skrajša za 56 minut.

Loterijske številke.

Gradec 24. julija 1897: 72, 51, 41, 22, 40
Dunaj " " " 82, 59, 85, 81, 83

Sejmi.

Dne 31. julija v Konjicah, pri Sv. Jakobu v Dolu, v Zagorju in Marenbergu. Dne 2. avgusta pri Sv. Leartu v Slov. gor., pri Sv. Martinu pod Vurbergom in v Gomilici. Dne 3. avgusta na Spodnji Polskavi in v Radgoni. Dne 4. avgusta v Lučanah, na Svetih gorah in v Arnotcah. Dne 5. avgusta v Loki, Trbovljah na Bregu pri Ptuj (za svinje). Dne 6. avgusta v Kaniži pri Ptuj, pri Novi cerkvi v Haložah in pri Mariji-Snežni.

Slovenskim abiturijentom!

Naš v avgustu nameravani izlet v zlato Prago bi se po mnenji Čehov samih mogel le meseca septembra vršiti v obsegu, kakešnega tako podjetje zasluži, ker mesec avgust je za izlet jako neprikladen; v septembru je pa nam skoro nemogoče poleteti gori, ko se večina pripravlja za daljne nauke. Zategadelj naj ideja, ki smo jo zasnovali, še nekaj časa zori, da se naposled vendar le slej ali prej obistini. Z več strani se je izražala želja, da bi se slovenski abiturijenti, ako ne bo izleta v Prago, sešli kje drugje. Vsi čutimo potrebo, da bi se spoznali medseboj sedaj, ko smo izleteli v — svet. Tovariši! Pred vratmi je velika narodna slavnost v jedni naših najnevarnejših postojank. Dne 7. in 8. avgusta bo otvoritev „Narodnega doma“ v Celji. Tu se bo zbral cvet mož in rodoljubov z vseh krajev domovine naše Tu bi bilo mesto za nas, da se snidemo, v družbi najveljavnejših zastopnikov Slovanstva; zatorej, tovariši! naša parola bodi Celje! Obračamo se uljudno v prvi vrsti do tovarišev-abiturijentov z vabilom, da pohite mnogobrojno v staroslavno Celje, dalje pa tudi do vseh tovarišev srednješolcev. Posebno pa prijazno vabimo gospode akademike, da se udeležijo skupno z nami celjske slavnosti, da tako pokažemo solidarnost celo kupnega slovenskega dijaštva. Vsakdo, ki misli iti v Celje, naj v kratkem času blagovoli naznaniti svojo udeležbo Dragotin Lončarju, abiturijentu v Lukovici, Kranjsko, da moremo potem udeležence pravočasno, obvesti, kje v Celji se dijaki snidemo. Povabili smo tudi brate Hrvate. V Ljubljani, dne 24. julija 1897. — Centralni odbor slovenskih abiturijentov.

Zahvala.

Vsem p. n. damam in gospodom, ki so s svojimi zdatnimi doneski dosegli, da se je izlet šolske mladeži okoliške deške štirirazrednice dne 15. t. m. s tako lepim uspehom izvršil, dovoljujeta si podpisani kraj. šol. svet in šol. vodstvo izrehati najiskrenejšo zahvalo. Posebno srčna hvala dražestnim damam, ki so se toliko trudile z razdeljevanjem jedil in pijače mej otroke in si s tem za vzdrževanje reda največ zaslug pridobile. V imenu šolske mladeži, osobito revne, katerej ostane ta veseli dan pač v vednem spominu, torej še enkrat: Bog plati!

Krajni šolski svet in šolsko vodstvo za celjsko okolico, dne 25. juliju 1897.

Dr. Jos. Vrečko Josip Schmoranzner
načelnik krajnega šolskega sveta. pr. vodja.

Bratje Sokoli!

Prihodnji, to je zadni teden pred slavnostjo, vršile se bodo vaje v koračkanji, nastopih in proste vaje vsak dan.

Začetek ob polu 8. uri zvečer.

Pozivamo Vas, da se vdeležite teh vaj redno točno in v polnem številu!

N. B. Kdor ne bi imel sokolske čepice, pasa ali kterege drugega dela sokolske obleke, kupi lahko isto pri društvenem tajniku bratu Franjo Joštu v posojilnici. Na zdar! Odbor.

Stenografa

ali notarskega kandidata

išče

Notar Baš v Celji.

(162) 1

Vrtnarja,

kateri razume vse vrtnarske posle, je vesten in zanesljiv ter ima dobra spričevala, sprejme takoj

Peter Majdič,

(160) 1

Hudinja pri Celji.

Mežnar in organist

se takoj sprejme.

(161) 1—1

Kje pove upravništvo „Domovine“ v Celji.

Pozor!

Anton Mlinerič

v Celji

priporoča sedaj po posebno nizkih cenah svojo lepo zalogo mnogovrstnega blaga za moške in ženske obleke, kakor: sukna, šofa, cajga, atlasa, satina, druka, porhanta, gradina, šifona, platna, oksforda, odeje (koltre) za postelje, kece, dežnike, solnčnike, židane, volnate, platnene in pavolnate robce, nogavice, rokavice, zavratnike, naročnike, kravate, predpasnike, nederce, prejo, sukanec, knofe, trake, pripravo za krojače in šivilje itd. Različne ostanke globoko pod fabriško ceno!

(163) 4—1

Naznanilo in priporočilo.

Naznanjam sl. p. n. občinstvu, čast. duhovščini, grajsčakom, uradnikom, učiteljem itd., da sem z dnem 6. julija t. l. odprl

trgovino s pohištvom
in
tapetniško obrt

v Celji v „Narodnem domu“.

Prodajal bom pohištvo po fabriški ceni in garantujem za solidno in trajno blago. Delal bom vsa tapetniška dela fino, cenó in trpežno. Zagotavljam vedno dobro in hitro postrežbo in se priporočam v obilna naročila.

(142) 10-5

V Celji, 1. julija 1897.

Miroslav Zor,
tapetar.

Dr. A. Praunseis

okrožni in praktični zdravnik
v Celji

ordinuje za zobobolne vsaki dan od 9.—11. ure dopoldne in od 2.—5. ure popoldne v Celji

Ringstrasse št. 9.

Plombira se zlatom, srebrom in emalom po ameriškem sistemu brez vsakih bolečin in garantuje za najpopolnejšo izvršitev.

(10) 24-3

20 polovnjakov

dobrega pristnega štajarskega rudečega in belelega vina po 12 in 14 kr. liter se takoj proda. Odda se najmanj 56 litrov. — Proda se tudi več polovnjakov pristnega tepkovca po 8 kr. in nekaj polovnjakov štajarske starine po 25 kr. liter. Ponudbe pod 500 poste restante Sevnica, Štajersko.

(116) 10-10

Pozor! Dovoljujem si najljubše javiti, da sem v Mariboru, Gospodska ulica (Herrengasse) 54 otvorila trgovino

glasovirov

katere tudi posojam. — Priporočam toraj svojo veliko zalogo glasovirov, pianinos in harmonijev iz svetovno slavih tvrdk, kakor: Ehrbar, Czapska, Dörr, Wirth, Schüler pl. Bösendorfer, Hamburger, Berger in Stingl, v nakup, zameno ali posojajo po najugodnejših pogojih.

Pozor! Z velespoštovanjem
Berta Volckmar
(158) državno izprašana učiteljica glasovirov. 2-2

Razglasilo.

Podpisano mestno županstvo naznanja, da se bodo vršili od sedaj naprej v Novem mestu (Rudolfovem) na Dolenjskem ob vsakem sejmu za govejo živino tudi

konjski sejmi

in sicer:

1) vsak prvi ponedeljek vsakega meseca (ako pade na tak ponedeljek praznik, vrši se sejm prihodnji ponedeljek), toraj 12 sejmov; nadalje ob vsakem letnem sejmu, kakor:

- 2) januarja v torek po sv. Antonu;
- 3) aprila v torek pred sv. Jurjem;
- 4) avgusta v torek po sv. Jerneji;
- 5) oktobra v torek po sv. Lukeži;
- 6) decembra prvi torek v adventu.

Prvi konjski sejm bude torej dne 2 avgusta 1897 kot prvi ponedeljek meseca avgusta.

Prirjeno je za te sejme vsestransko pripravno in prostorno novo sejmišče tik državne ceste za novomeškimi pokopališčem s posebnim dohodom in posebnim odhodom kakor tudi poskuševališčem za konje na sejmišču samem.

Mestno županstvo v Novem mestu,
dne 10. julija 1897.

(157) 3-2

Župan:
Dr. Scheluga

Dragi bralci „Domovine“!

Svoji k svojim!

Anton P. Kolenc

trgovec v Celji

v „Narodnem domu“ in „pri kroni“.

Priporoča čast. duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega

špecerijsega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno.

Kupujem vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: hmelj, oves, pšenico, rž, ječmen, jabolke, hruške, divji in pravi kostanj, belice, (Preiselber) mališno šupo, suhe gobe, maline, bezgovo gobo, mecesnovo gobo itd., sploh vse deželne pridelke po najvišjih cenah.

(159) 52-1 z velespoštovanjem

Anton P. Kolenc

„Pri dobrem pastirju“!

Učenec

iz dobre hiše doma in z dobrimi šolskimi spričevali se takoj sprejme

v mojo prodajalnico z mešanim blagom.

Ludvig Smole

(153) 3-3

trgovec v Sevnici na Štajerskem.

V vsakem poštno-oddajnem okraju, v vsakej fari in po potrebi v vsakej občini, nastavi se razumna, delavna in zanesljiva oseba kot

zaupni mož in posredovalec

z dobrim in trajnim postranskim zaslužkom od nekega, mnogo let obstoječega, avstrijskega podjetja prve vrste. Pismene ponudbe pod „V. u. G.“ Gradec, poste restante.

(137) 26-5

Tablice za tombolo

cela igra 600 kart napetih in preluknanih veliki format 13 gld. — 1/2 igre 300 kart napetih in preluknanih veliki format 6 gld. 50 kr.

Male tablice

cela igra napete 700 kart 9 gld. 60 kr. — Male tablice 1/2 igre 350 kart 5 gld. — Nenapete tablice 700 kart 7 gld. — 100 kart veliki format napete in preluknane 2 gld. 25 kr. 100 kart mali format napete 1 gld. 60 kr.

Slavnim tamburaškim zborom

priporočamo vse za tamburice potrebne strune in sicer v špulcih in za brde.

Zunanja naročila izvršim točno

Dragotin Hribar v Celji.

Učenca

s primerno šolsko omiko,

iz dobre rodbine, ki ima veselje do trgovine, vsprejme takoj trgovalca

na mešanega blaga

Josip Šireel

v Mokronogu na Dolenjskem (152) 3-3

Kdo pije
Kathreiner
Kneippovo sladno kavo?

Vsak

kdor ljubi okusno kavo, hoče zdrav ostati in si kaj prihraniti.

IVAN REBEK

umetni in stavbeni ključar

v Celji

Poljske ulice 14, (Feldgasse) v lastni hiši.

Priporoča se prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu za vsa v njegovo stroko spadajoča dela pri stavbah hiš in drugih poslopih, osobito za cerkvena dela, katera se najlepši krasijo z lepim in umetnim ključavničarskim delom, kakor n. pr. kovane mreže za okna, različne okove za vrata, kovane predaltarske, nagrobne in vrtno ograje, različne svetilnike. Izdelujem železne vrata vseh slogov, različna štedilna ognjišča, katera imam tudi v zalogi.

Napeljujem vodovode in strelovode, hišne telefone in telefone. Prevzamem tudi vsa železna konstrukcijska dela bodi si: strehe, stopnice, cvetličnjake itd. itd.

— Vse po najnižjih cenah. — (40) 21

Načrti in proračuni brezplačno. — Za dobro delo jamčim.

Najboljše za stenice, bolhe, kuhinjske golazni, mole, živalske parasite in dr.

Zacherlin

deluje čudovito! Mori kakor nobeno

drugo sredstvo — vsakovrstne žuželke, za to tudi po celem svetu kot jedino enake vrste slavno in priznane. Njegova znamenja so: 1. zapečatena steklenica, 2. ime „Zacherlin“.

(37) 12-1

Celje:	Traut in Stiger	Trg Lemberg:	Franc Zupančič
„	Viktor Wegg	Laško:	Andrej Eschler
„	Alojzij Waiand	Sevnica:	Zwenkel & Cmp.
„	Anton Kolenc	Planina:	Lud. Schescher
„	Fran Janesch	„	F. Wambrechtsteiner
„	Milan Hočvar	Gornji grad:	Jakob Božic
„	Ferdinand Pellé	Polčane:	Ferd. Ivanus
„	Josip Matič	„	A. P. Krautadorfer
„	Ant. Ferjen	„	Anton Schwell
„	Friderik Jakovitch	„	Leopold Yukiš
„	L. Leo Hannak	„	Marija Suppanz
„	Karol Gela, lekarna	„	nd. Suppanz
„	Fran Zanger	„	Fran Mathies
„	Topoljak & Pečnik	„	Varlec & Umek
„	A. Marek, lekarna	„	Adalb. Globočnik
„	Fran Rischberg	„	Fran Kartin
„	„	„	J. F. Schescherko
„	„	„	St. Lovrenc
„	„	„	Elia Turin
„	„	„	Smarje:
„	„	„	Josip Wagner
„	„	„	Janez Lischnigg
„	„	„	Nobert Zanier
„	„	„	Konsumno društvo
„	„	„	Trbovlje:
„	„	„	J. M. Krammer
„	„	„	Fran Pollak
„	„	„	Rob. Stenowitz
„	„	„	Anton Daklin
„	„	„	Ivan Novak
„	„	„	Videm:
„	„	„	Karl Tischler
„	„	„	Zibika:
„	„	„	Janez Založnik